

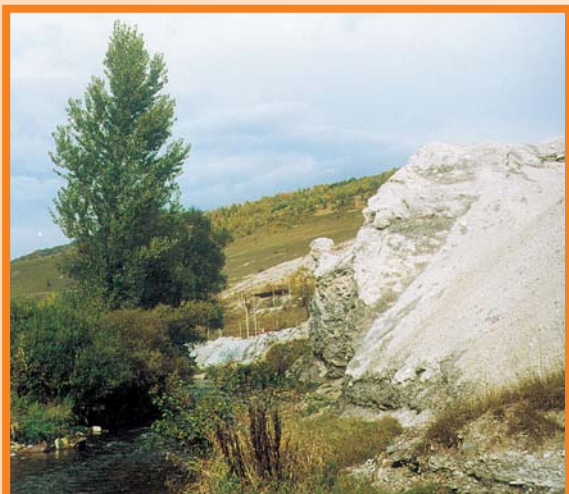
*Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky*

***SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2000***

*Slovenská agentúra
životného prostredia*

Územie nesmie byť zatažené ľudskou činnosťou nad mieru únosného zataženia. Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty stanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozili ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia.

§ 11 zákona č. 17/ 1992 Zb. o životnom prostredí

ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA SR A OHROZENÉ OBLASTI

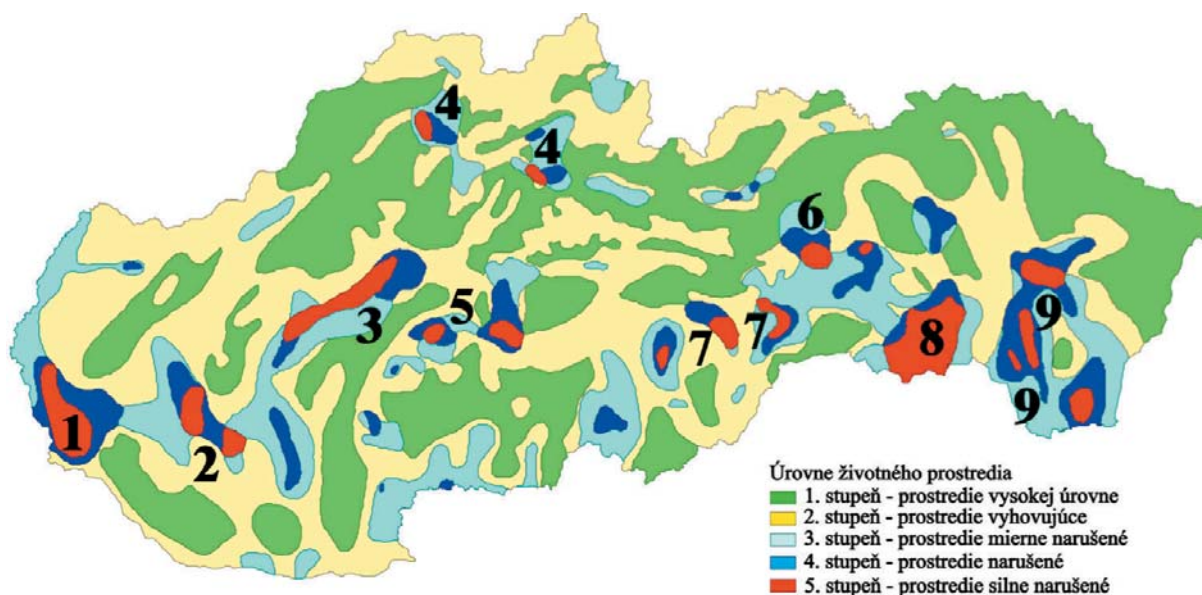
• ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA

V procese environmentálnej regionalizácie Slovenska sa v roku 2000 zabezpečoval súbor tématických máp za územie Slovenskej republiky (spravidla v 1 : 500 000) vyjadrujúcich stav zložiek ŽP a mieru prejavovania sa rizikových faktorov v ŽP. Uplatňovali sa tieto hlavné metodické zásady :

- preferencie údajov dostupných za celú SR,
- osobitné zameranie na negatíva životného prostredia a environmentálne záťaže spôsobené človekom
- spracovanie výstupov (máp) vo forme korektného geografického informačného systému.

Následným uplatnením metód krajiny typizácie a metód nakladania máp sa predpokladá začiatkom roku 2002 zostavenie aktualizovanej environmentálnej regionalizácie SR, ktorá v plánovanom rozpätí 5 rokov nahradí doterajší dokument z roku 1997.

Mapa č. 11: Úroveň životného prostredia v Slovenskej republike

Zdroj: SAŽP

Za územia **ohrozených oblastí** z hľadiska ŽP podľa ostatnej environmentálnej regionalizácie SR označujeme tie územia, na ktoré sa viaže súčasne **4. a 5. stupeň kvality životného prostredia**. Tvoria vyše 12 % z celkovej rozlohy SR a žije v nich približne 43 % obyvateľov. Tieto územia predstavujú spravidla väčšie sídelné územné celky, so sústredenými hospodárskymi aktivitami.

Spresňovaním vymedzenia ohrozenej oblasti v územnom detaile (na úrovni dotknutých katastrálnych území) možno uviesť nasledujúce parametre vyčlenených 9 ohrozených oblastí.

Tabuľka č. 85: Základné parametre ohrozených oblastí

Ohrozená oblasť	Počet obyvateľov	Rozloha v km ²
1 Bratislavská	501 000	714
2 Trnavskogalantská	169 000	304
3 Hornonitrianska	196 000	484
4 Hornopovažská	148 000	198
5 Strednopohronska	176 000	329
6 Strednospíšská	89 000	346
7 Strednogemerská	65 000	419
8 Košická oblasť	290 000	646
9 Strednozemplínska	227 000	1 030
Spolu	1 861 000	4 470

Zdroj: SAŽP

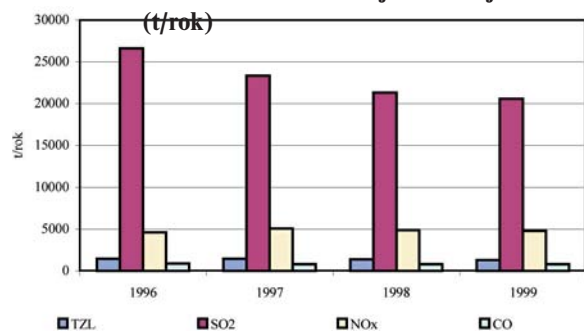
• OHROZENÉ OBLASTI

Bratislavská ohrozená oblasť

Znečistenie ovzdušia

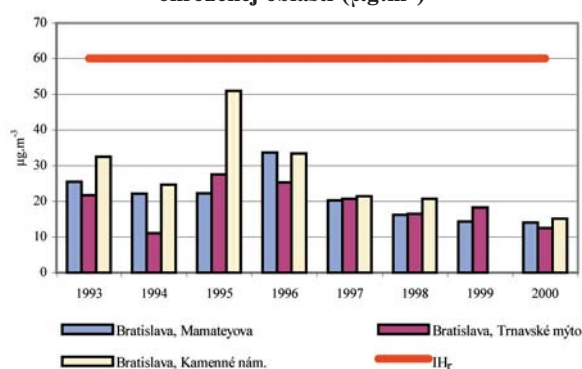
Na vysokej úrovni znečistenia ovzdušia oblasti sa podieľali najmä oxidy dusíka, ktorých hodnoty koncentrácií na staniciach umiestnených v blízkosti ciest s hustou dopravou dlhodobo prekračujú imisné limity. Na lokalite Trnavské mýto bol 48% dní v roku prekročený denný imisný limit IH_d pre NO_x . V rámci Slovenska len na tejto monitorovacej stanici priemerné ročné koncentrácie NO_x prekročili imisný limit IH_r , a taktiež sa vyskytlo prekročenie osobitných imisných limitov (signál upozornenie -108 krát, 1. Regulačný stupeň -15 krát, 2. Regulačný stupeň -2 krát). Znečistenie ovzdušia SO_2 , ako aj CO bolo relatívne nízke a v roku 2000 sa u týchto znečisťujúcich látok neprekročili imisné limity. Podľa indexovej klasifikácie patria jednotlivé lokality mesta Bratislava medzi stredne a veľmi znečistené.

Graf č. 47 Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Bratislavskej ohrozenej oblasti (t/rok)

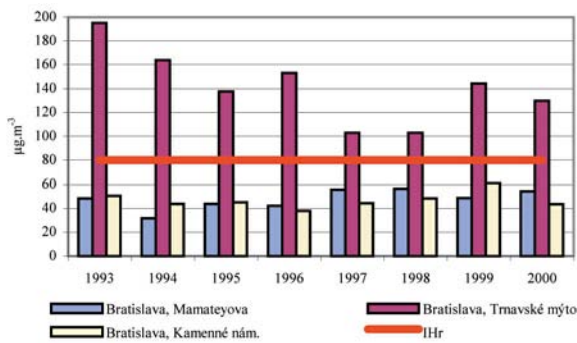
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 48: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO_2 na monitorovacích staniciach v Bratislavskej ohrozenej oblasti ($\mu g \cdot m^{-3}$)

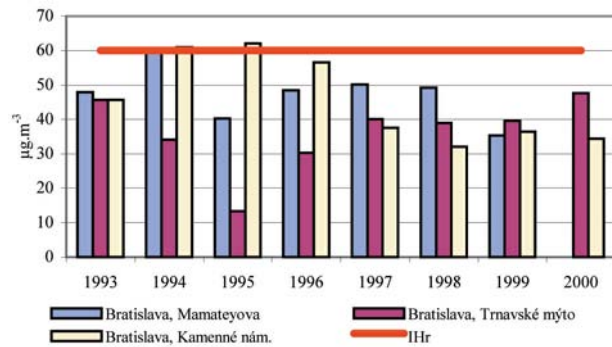
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 49: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Bratislavskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 50: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polievavého prachu na monitorovacích staniciach v Bratislavskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

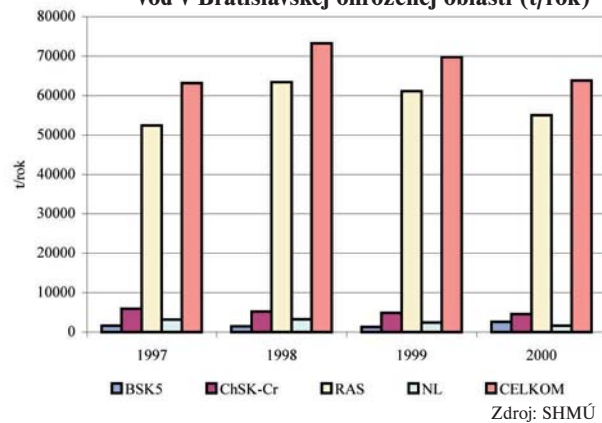

Zdroj: SHMÚ

Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti je v I. - V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím na toku Dunaj nastalo zhoršenie v F - skupine ukazovateľov (z III. na V. triedu kvality) a v A - skupine ukazovateľov sa zaznamenalo zlepšenie z III. na II. triedu kvality. Zhoršenie o jednu triedu v E - skupine ukazovateľov nastalo v tokoch Malý Dunaj a Mláka. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele A - skupiny (BSK₅), C - skupiny (P celk.), E - skupiny (termotolerantné koliformné baktérie a fekálne streptokoky) a F - skupiny (Al, NEL_{UV}).

Graf č. 51: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Bratislavskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Zdroj: SHMÚ

Tabuľka č. 86: Kvalita povrchových vôd v Bratislavskej ohrozenej oblasti v roku 2000

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Dunaj	Wolfsthal	II	III	II	III	IV	V
	Karlova Ves	II	III	III	III	IV	V
	Bratislava l.b.	II	III	III	III	IV	V
	Bratislava stred	II	III	III	III	IV	V
	Bratislava p.b.	II	II	III	III	IV	V
Malý Dunaj	Bratislava	I	II	III	II	IV	II
	Malinovo	II	II	III	III	IV	IV
Malina	Zohor	IV	III	IV	III	IV	IV
Mláka	Pod Devínskou N.V.	V	III	V	IV	V	V
Morava	Devínska N.V.	III	III	IV	IV	IV	IV

Zdroj: SHMÚ

Odpadové hospodárstvo

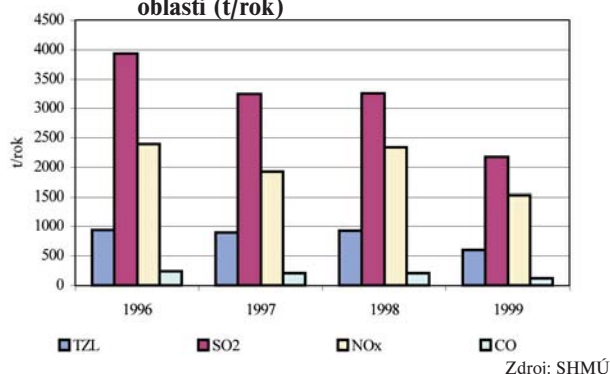
Na základe údajov RISO z celkového množstva 321 271 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 78 574 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 63 921 t, biologickým zneškodnením 29 370 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 134 841 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 2 709 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 42 700 t, biologickým zneškodnením 52 754 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

Trnavskogalantská ohrozená oblasť

Znečistenie ovzdušia

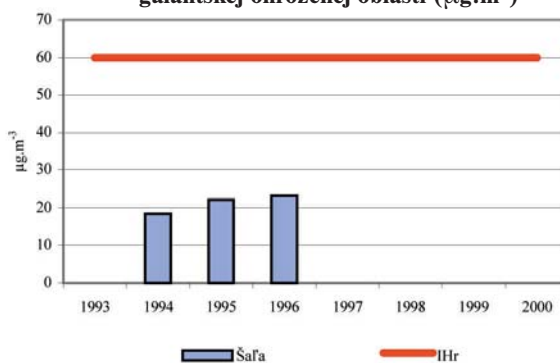
V oblasti je zaznamenaný znižujúci sa trend celkového množstva emisií základných znečisťujúcich látok v rokoch 1996 – 1999. Je spôsobený realizáciou viacerých investičných a technologických opatrení ako aj postupujúcej plynofikácie energetických zdrojov u najvýznamnejších znečisťovateľov ovzdušia v oblasti. Od roku 1997 v oblasti nie je žiadna monitorovacia stanica znečistenia ovzdušia, preto nie je možné zhodnotiť trend lokálneho imisného znečistenia ovzdušia k roku 2000 podľa štatistických charakteristík.

Graf č. 52: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Trnavskogalantskej ohrozenej oblasti (t/rok)

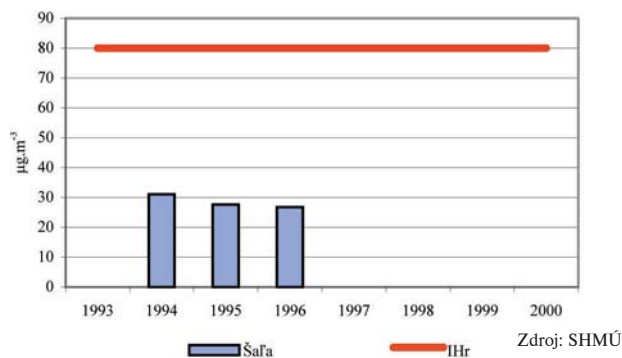
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 53: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO₂ na monitorovacích staniciach v Trnavskogalantskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

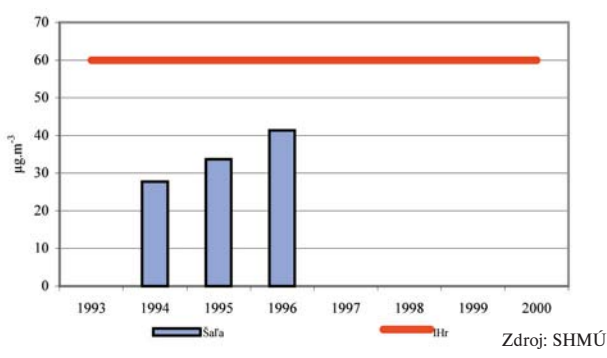
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 54: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Trnavskogalantskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 55: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polietavého prachu na monitorovacích staniciach v Trnavskogalantskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Zdroj: SHMÚ

Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti je v II. – V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zlepšenie z V. na III. triedu kvality v C skupine ukazovateľov v toku Váh. Trnávka naďalej ostáva najviac znečisteným tokom v oblasti so IV. a V. triedou kvality. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele:

A – skupina – O₂, BSK₅, ChSK_{Mn}, ChSK_{Cr}

D – skupina – SI - bios

C – skupina – N org., P-PO₄, P celk.

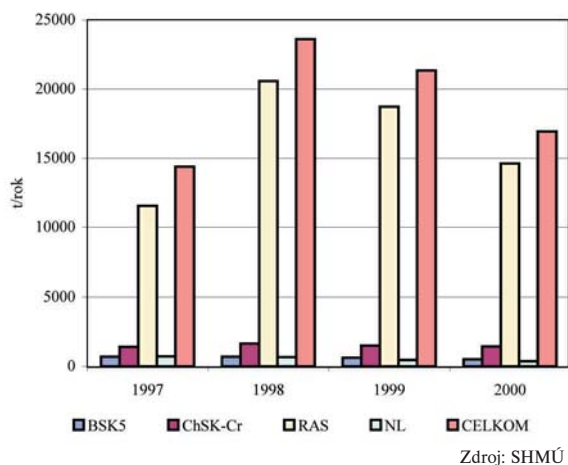
E – skupina – koliformné baktérie.

Tabuľka č. 87: Kvalita povrchových vôd v oblasti v roku 2000

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Váh	Nad Sereďou	III	II	II	III	III	
	Selice	III	III	III	III	III	III
Trnávka	Modranka	V	IV	V	V	V	IV
Dolný Dudváh	Sládkovičovo	V	III	V	IV	IV	IV

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 56: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Trnavskogalantskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Odpadové hospodárstvo

Na základe údajov RISO z celkového množstva 224 418 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 115 840 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 79 842 t, biologickým zneškodnením 10 195 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 18 025 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 1 174 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 7 270 t, biologickým zneškodnením 1 150 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

Hornonitrianska ohrozená oblasť

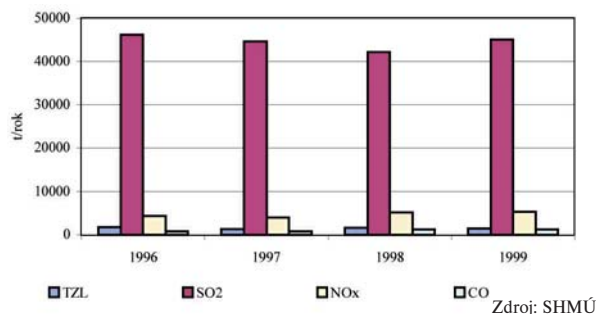
Znečistenie ovzdušia

Na celkovom znečistení ovzdušia oblasti majú hlavný podiel najmä oxidy dusíka a polietavý prach. Najvyššia nadlimitná priemerná ročná koncentrácia polietavého prachu na Slovensku v roku 2000 bola na monitorovacej stanici Bystričany (90,4 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) a ročný imisný limit IH_r bol prekročený i na stanici Prievidza, denný imisný limit IH_d bol v oblasti prekračovaný na stanici Prievidza (5,5% dní v roku) a Bystričany (8,3% dní v roku). Ročné imisné limity koncentrácie oxidu siričitého nie sú v oblasti prekračované, na stanici Prievidza sa však v roku 2000 vyskytlo prekročenie osobitných imisných limitov (signál upozornenie 4 hod., 1. Regulačný stupeň 1,5 hod.). Podľa indexovej klasifikácie patria lokality oblasti medzi veľmi znečistené (Bystričany a Prievidza) a stredne znečistené (Handlová).

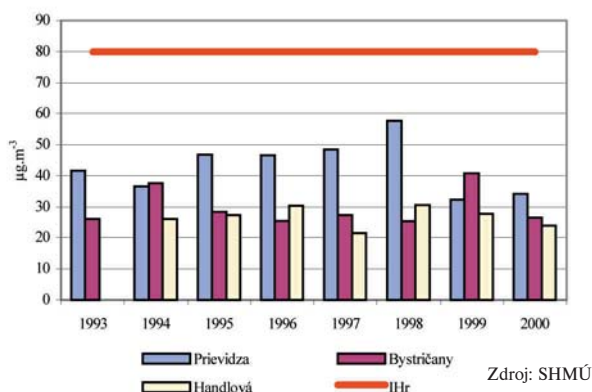
Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti je v II. – V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zlepšenie v toku Nitra v E – skupine ukazovateľov z V. na IV. triedu kvality. V tokoch Nitrica a Bebrava nastalo vo väčšine skupín ukazovateľov zlepšenie o jednu triedu. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele uvedené za grafmi, týkajúcimi sa ovzdušia.

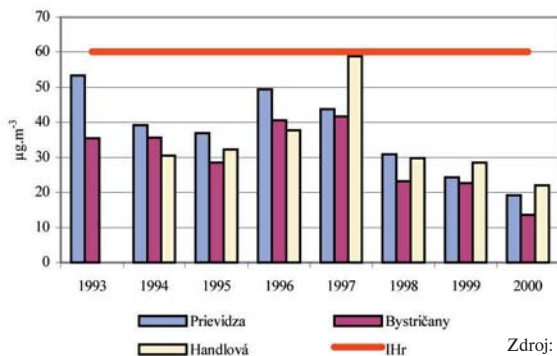
Graf č. 57: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Hornonitrianskej ohrozenej oblasti (t/rok)

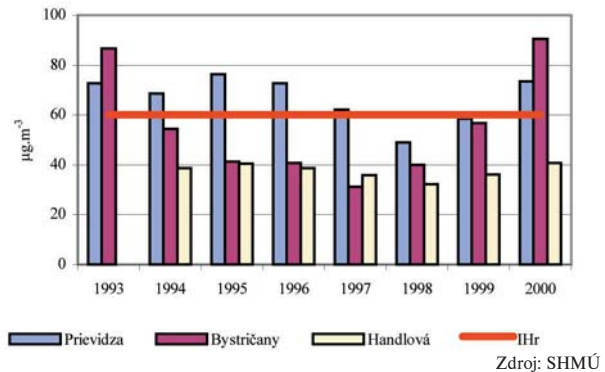
Graf č. 58: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO_2 na monitorovacích stanicích v Hornonitrianskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Graf č. 59: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Hornonitrianskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Graf č. 60: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polievavého prachu na monitorovacích staniciach v Hornonitrianskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

A - skupina - BSK₅

B - skupina - RL

C - skupina - N-NH₄, N org., P celk.

D - skupina - SI-bios

E - skupina - koliformné baktérie

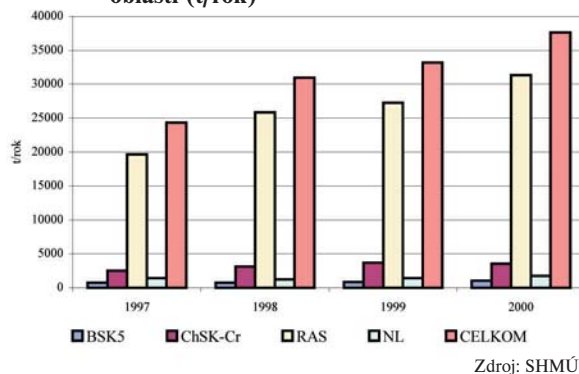
F - skupina - As, Hg, NEL_{uv}.

Tabuľka č. 88: Kvalita povrchových vôd v Hornonitrianskej ohrozenej oblasti v roku 2000

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Nitra	Opatovce nad Nitrou	III	III	IV	IV	IV	
	Chalmová	III	V	IV	IV	IV	V
	Nitrianska Streda	IV	IV	V	IV	IV	V
Handlovka	Pod Handlovou	V	III	V	V	V	
	Koš	V	III	V	V	V	IV
Nitrica	Partizánske	II	II	III	III	III	III
Bebrava	Krušovce	III	III	IV	IV	IV	III

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 61: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Hornonitrianskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Zdroj: SHMÚ

Odpadové hospodárstvo

Na základe údajov RISO z celkového množstva 885 980 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 554 350 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 279 067 t, biologickým zneškodnením 2 681 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 12 466 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 5 655 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 653 t, biologickým zneškodnením 1 183 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

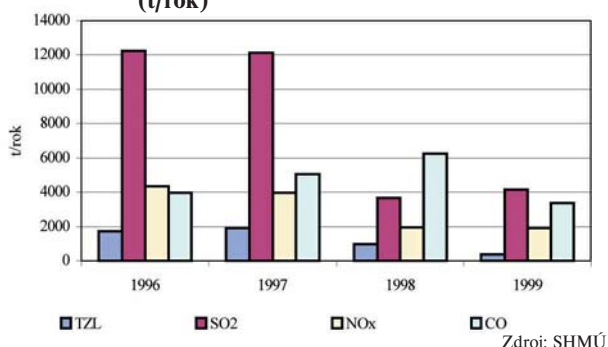
Hornopovažská ohrozená oblasť

Znečistenie ovzdušia

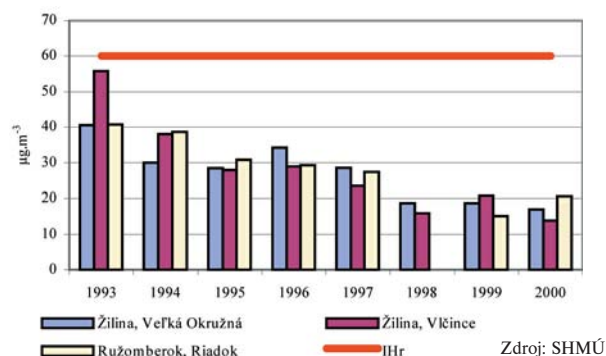
Najväčší podiel na znečistení ovzdušia v oblasti majú oxidy dusíka, ktorých denné koncentrácie v meste Žilina v roku 2000 prekračovali imisný limit IH_d na stanici Veľká Okružná 18,1% dní v roku a v lokalite Vlčince 4,7 % v roku. Priemerná ročná koncentrácia polievavého prachu na stanici Veľká Okružná bola 45,0

$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Znečistenie oxidom siričitým je podstatne nižšie. Podľa indexovej klasifikácie patrí lokalita Veľká Okružná medzi oblasti s veľkým znečistením a stanica Vlčince je klasifikovaná stredným stupňom znečistenia. V meste Ružomberok okrem zápachových látok sa na celkovom znečistení mesta výraznejšie podieľajú oxidy dusíka a prach. Namerané koncentrácie H_2S (indikátor emisií sírnych zlúčenín z technológie SCP) naproti tomu výraznejšie neprevyšujú úroveň nameranú v ostatných oblastiach Slovenska.

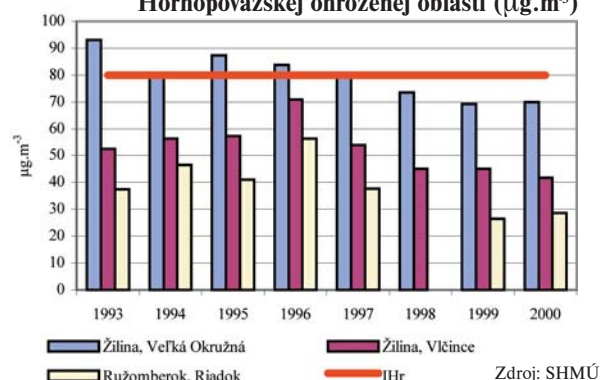
Graf č. 62: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Hornopovažskej ohrozenej oblasti (t/rok)

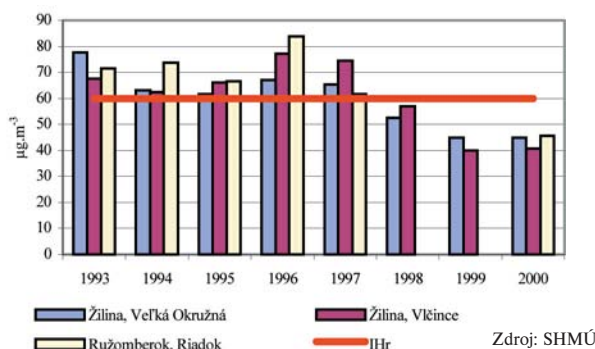
Graf č. 63: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO_2 na monitorovacích staniách v Hornopovažskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Graf č. 64: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniách v Hornopovažskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Graf č. 65: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polievavého prachu na monitorovacích staniách v Hornopovažskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Znečistenie vody

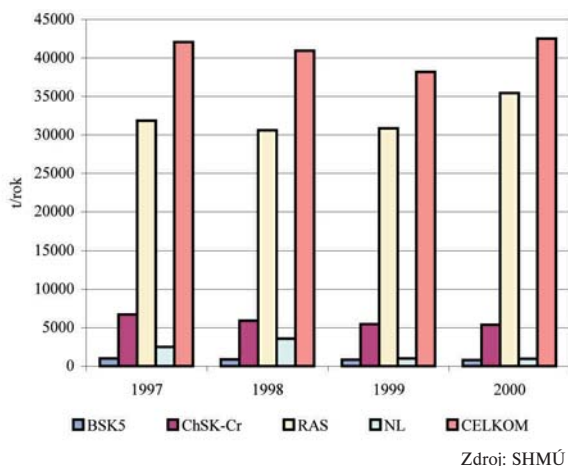
Kvalita povrchových vôd v oblasti je v II. - V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zlepšenie v oblasti Ružomberka z III. na II. triedu kvality v D a F - skupine ukazovateľov a oblasti Žiliny o jednu triedu v B, C a F skupine ukazovateľov. Zhoršenie o jednu triedu kvality možno konštatovať na toku Kysuca v D a E skupine ukazovateľov. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele E - skupiny - koliformné baktérie.

Tabuľka č. 89: Kvalita povrchových vôd v Hornopovažskej ohrozenej oblasti v roku 2000

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Váh	Lisková	II	II	II	II	IV	II
	Hubová	II	II	II	II	IV	II
	Dubná Skala	II	II	II	III	IV	II
	Budatín	II	II	II	III	IV	III
	Pod nádržou Hričov	III	II	III	III	IV	
Revúca	Ružomberok	III	II	II	II	IV	III
Varínka	Varínka	II	II	II	II	IV	
Kysuca	Považský Chlmec	II	II	II	IV	V	III
Rajčianka	Žilina	III	II	II	III	V	II

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 66: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Hornopovažskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Odpadové hospodárstvo

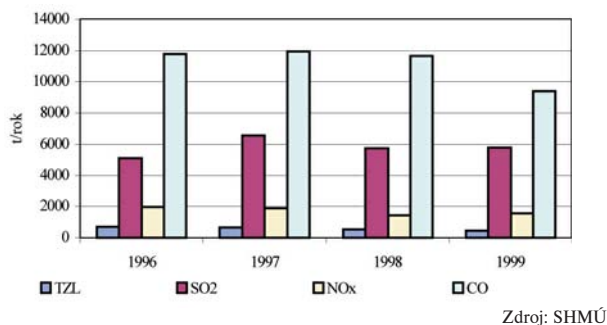
Na základe údajov RISO z celkového množstva 135 804 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 41 795 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 56 485 t, biologickým zneškodnením 35 618 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 21 835 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 2 641 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 16 591 t, biologickým zneškodnením 716 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

Strednopohronská ohrozená oblasť

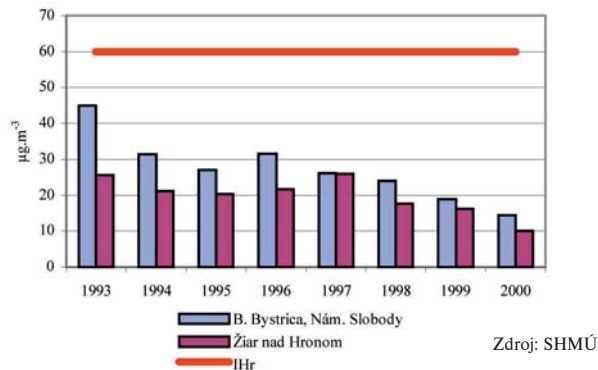
Znečistenie ovzdušia

Znečistenie ovzdušia v oblasti sa monitoruje na staniciach v Banskej Bystrici a v Žiari nad Hronom. V Banskej Bystrici v roku 2000 denné koncentrácie oxidov dusíka na stanici Námestie Slobody (lokalita značne exponovaná exhalátmi z automobilovej dopravy) prekračovali hodnotu IH_d 17% dní v roku. Značné bolo aj znečistenie ovzdušia polietavým prachom (priemerná ročná koncentrácia $40,1 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). Úroveň znečistenia ovzdušia oxidom siričitým a oxidom uhoľnatým bola pod prípustnými imisnými limitmi. V Žiari nad Hronom relatívne vyššiu úroveň dosahuje prašnosť (priemerná ročná koncentrácia $40,4 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). Podľa indexovej klasifikácie v roku 2000 lokalita Námestie Slobody v Banskej Bystrici je klasifikovaná s vysokým stupňom znečistenia ($IZO_d = 2,4$) a lokalita Žiar nad Hronom slabým stupňom znečistenia ovzdušia ($IZO_r = 1,2$).

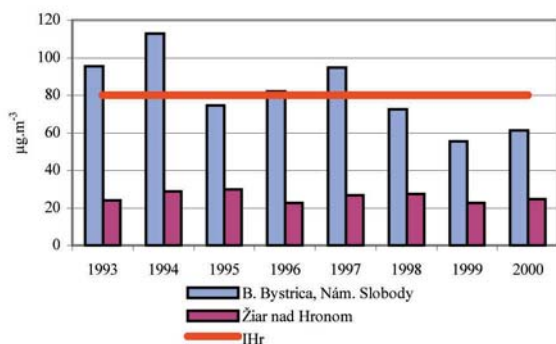
Graf č. 67: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Strednopohronskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Graf č. 68: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO_2 na monitorovacích staniciach v Strednopohronskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

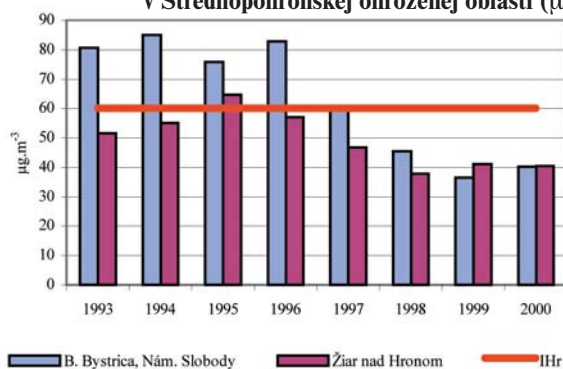

Graf č. 69: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Strednopohronskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 70: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polievavého prachu na monitorovacích staniciach v Strednopohronskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Zdroj: SHMÚ

Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti je v I. - V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zhoršenie o jednu triedu v A - skupine ukazovateľov vo všetkých odberových miestach. Zhoršenie z III. na IV. triedu kvality nastalo v tokoch Zolná, Neresnica a Slatina. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele:

A - skupina - ChSK_{Cr}

E - skupina - koliformné baktérie

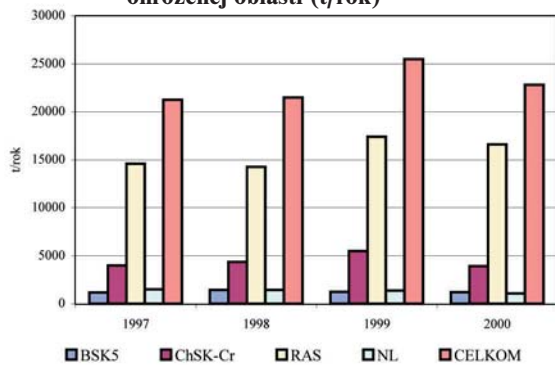
F - skupina - NEL_{uv}.

Tabuľka č. 90: Kvalita povrchových vôd v Strednopohronskej ohrozenej oblasti v roku 2000

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Hron	Šalková	IV	II	IV	III	V	I
	Banská Bystrica	IV	II	III	II	V	IV
	Sliač	IV	II	IV	III	V	V
	Budča	V	II	IV	III	V	V
	Žiar nad Hronom	V	II	IV	III	V	V
Bystrica	Banská Bystrica	III	II	II	III	V	IV
Zolná	Ústie	V	II	IV	III	V	V
Neresnica	Ústie	IV	II	IV	III	V	V
Slatina	Ústie	IV	II	IV	III	V	V

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 71: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Strednopohronskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Zdroj: SHMÚ

Odpadové hospodárstvo

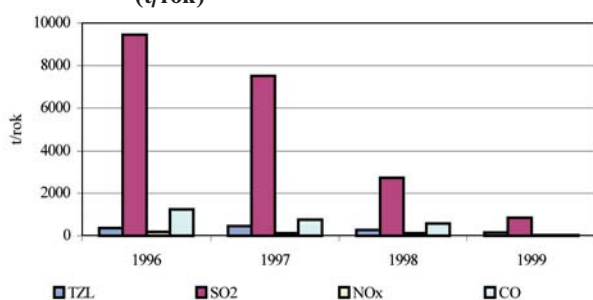
Na základe údajov RISO z celkového množstva 249 749 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 98 785 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 16 308 t, biologickým zneškodnením 78 686 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 49 758 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 2 143 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 30 732 t, biologickým zneškodnením 1 188 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

Strednospišská ohrozená oblasť

Znečistenie ovzdušia

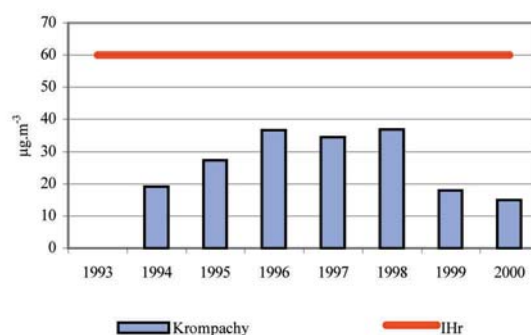
Úroveň znečistenia ovzdušia v oblasti monitorovaná na stanici Kropachy sa pohybovala pod hodnotami imisných limitov. Vzhľadom na imisné limity má najväčší podiel na znečistení ovzdušia prašnosť a oxidy dusíka. Úroveň znečistenia ovzdušia oxidom siričitým na stanici Kropachy v roku 2000 bola nižšia – priemerná ročná koncentrácia bola $15,0 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Podľa indexu znečistenia ovzdušia je lokalita Kropachy klasifikovaná ako mierne znečistená ($\text{IZO}_r = 1,3$). Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia v oblasti v súčasnosti majú Kovohuty v Kropachoch (so značne zníženým rozsahom pôvodnej výroby) a podnikové a miestne vykurovacie systémy.

Graf č. 72: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Strednospišskej ohrozenej oblasti (t/rok)

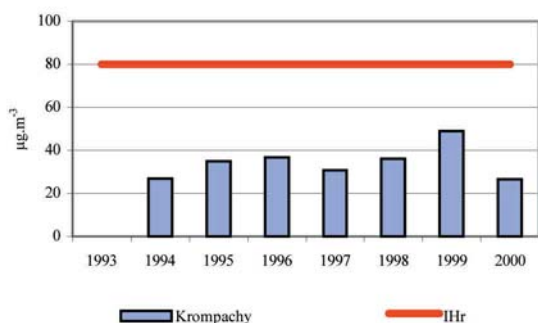
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 73: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO_2 na monitorovacích staniciach v Strednospišskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

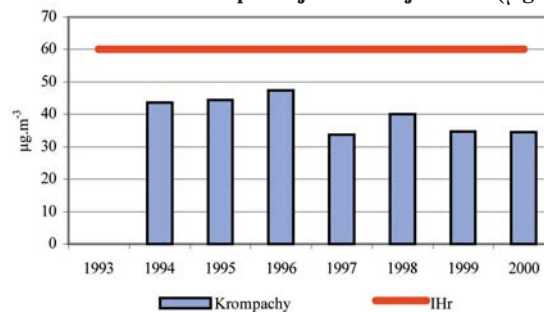
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 74: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Strednospišskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 75: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polievavého prachu na monitorovacích staniciach v Strednospišskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Zdroj: SHMÚ

Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti je v I. – V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zlepšenie v D – skupine ukazovateľov o jednu triedu vo všetkých odberových miestach, v toku Hnilec z V. na II. triedu v B – skupine ukazovateľov a v toku Smolník v E – skupine ukazovateľov z III. na II. triedu kvality. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele:

B – skupina – pH

E – skupina – koliformné baktérie

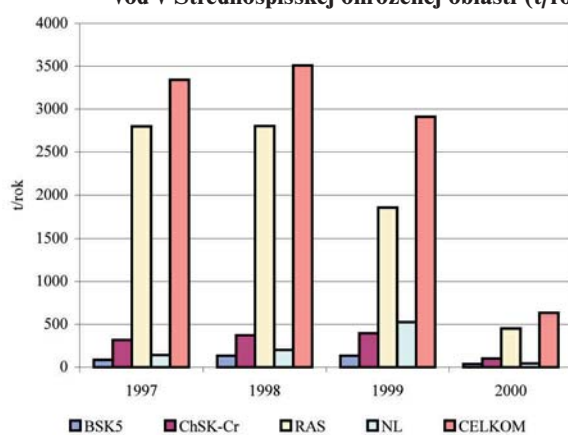
F – skupina – As, Al, Cu, Hg.

Tabuľka č. 91: Kvalita povrchových vôd v Strednospišskej ohrozenej oblasti

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Hornád	Pod Spišskou Novou Vsou	II	II	III	II	V	II
	Kolinovce	II	III	III	II	V	IV
	Pod Kluknavou	III	IV	III	II	V	IV
Rudniansky p. -2	Ústie	II	IV	II	II	V	IV
Slovinský potok	Ústie	II	III	II	II	V	IV
Smolník - 1	Ústie	II	V	II	III	II	V
Hnilec	Pod Mníškou	II	I	II	II	IV	V
	Prítok do VN Ružín	III	II	II	II	V	V

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 76: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Strednospišskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Zdroj: SHMÚ

Odpadové hospodárstvo

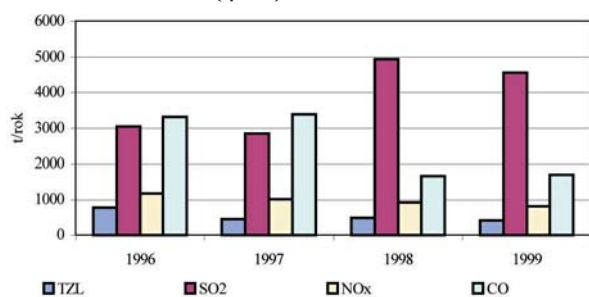
Na základe údajov RISO z celkového množstva 67 772 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 47 947 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 16 308 t, biologickým zneškodnením 2 386 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 2 253 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 405 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 860 t, biologickým zneškodnením 162 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

Strednogemerská ohrozená oblasť

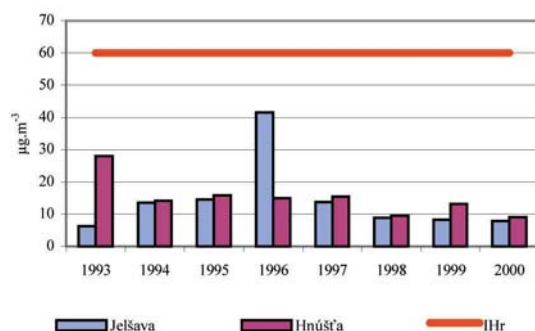
Znečistenia ovzdušia

Na celkovom znečistení ovzdušia v oblasti má najväčší podiel polietavý prach a oxidy dusíka. Na celkovej úrovni znečistenia ovzdušia v Jelšave sa najvýznamnejšie podieľala vysoká prašnosť, v roku 2000 priemerná ročná koncentrácia prachu $61,2 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ prekračovala ročný imisný limit IH_r . Priemerná ročná koncentrácia oxidu siričitého $7,8 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ dosahovala v Jelšave v roku 2000 najnižšiu úroveň v tomto roku na Slovensku. Podľa indexovej klasifikácie patria lokality oblasti medzi mierne znečistené (Hnúšťa - $IZO_r = 1,1$; Jelšava - $IZO_r = 1,4$).

Graf č. 77: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Strednogemerskej ohrozenej oblasti (t/rok)

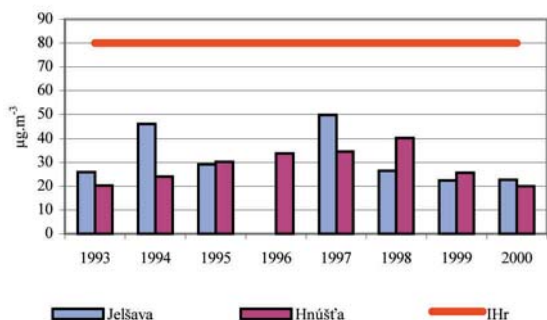

Zdroj: SHMÚ

 Graf č. 78: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO₂ na monitorovacích staniciach v Strednogemerskej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

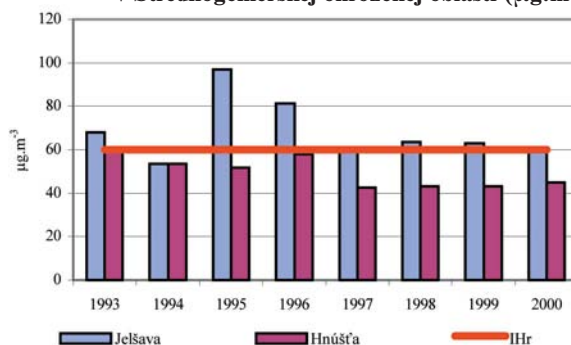
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 79: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Strednogemerskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 80: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polievavého prachu na monitorovacích staniciach v Strednogemerskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Zdroj: SHMÚ

Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti bola v II. - V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zlepšenie v C - skupine ukazovateľov v toku Rimava zo IV. na III. triedu kvality a v toku Slaná a Štítnik zhoršenie o jednu triedu kvality v tej istej skupine ukazovateľov. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele:

A - skupina -ChSK_{Cr}

E - skupina - koliformné baktérie

B - skupina - Fe

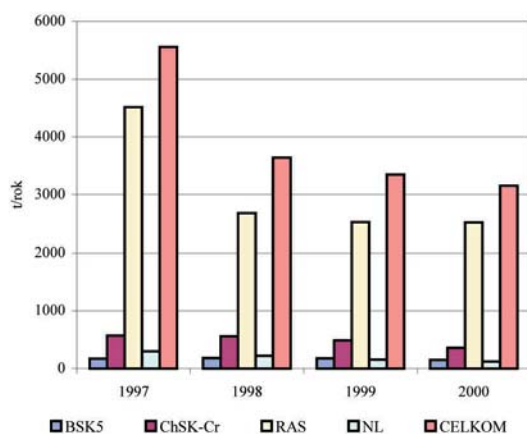
F - skupina - NEL_{uv}.

Tabuľka č. 92: Kvalita povrchových vôd v Strednogemerskej ohrozenej oblasti v roku 2000

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Slaná	Nad Rožňavou	II	V	III	II	V	IV
	Pod Rožňavou	II	II	IV	III	V	IV
	Čoltovo	II	II	III	II	V	III
Štítnik	Ústie	II	II	III	III	IV	
Muráň	Bretka	III	II	III	III	V	
Rimava	Hnúšťa	V	II	III	III	V	V

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 81: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Strednogemerskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Zdroj: SHMÚ

Odpadové hospodárstvo

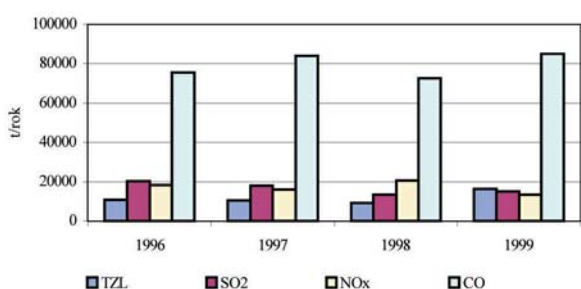
Na základe údajov RISO z celkového množstva 26 381 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 8 987 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 15 605 t, biologickým zneškodnením 428 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 947 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 113 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 26 t, biologickým zneškodnením 78 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

Košická ohrozená oblasť

Znečistenie ovzdušia

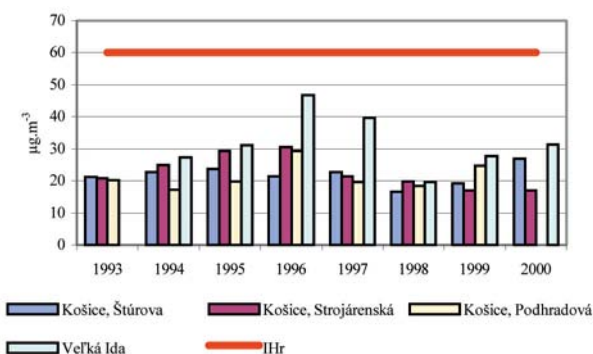
Z monitorovaných škodlivín v oblasti sa na vysokej úrovni znečistenia podieľajú najmä oxidy dusíka a tuhé častice. Z lokalít je úroveň znečistenia oxidmi dusíka najvyššia v oblasti Štúrovej ulice, kde v roku 2000 viac ako 18 % dní v roku bol prekračovaný denný imisný limit I_{H_d} . Znečistenie ovzdušia oxidom siričitým je relatívne nízke. Na znečistení mesta má značný podiel aj úroveň znečistenia tuhými časticami. Najvyššia úroveň v roku 2000 bola dosiahnutá na stanici Veľká Ida, kde priemerná ročná koncentrácia polietavého prachu dosiahla hodnotu nad úroveň imisného limitu I_{H_r} a to $70,9 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Podľa indexovej klasifikácie patria lokality medzi veľmi znečistené.

Graf č. 82: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Košickej ohrozenej oblasti (t/rok)

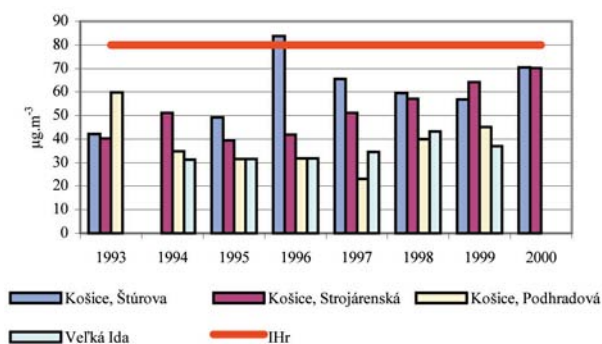
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 83: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO_2 na monitorovacích staniciach v Košickej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

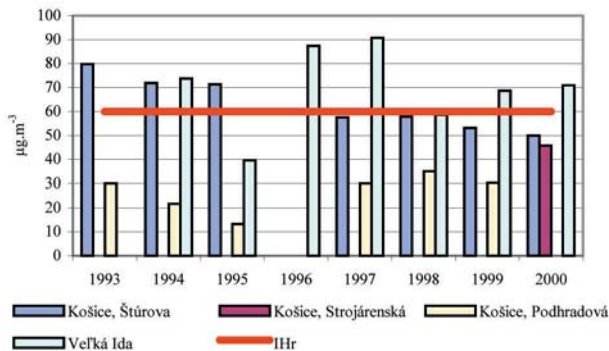
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 84: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Košickej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 85: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polietavého prachu na monitorovacích staniciach v Košickej ohrozenej oblasti ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Zdroj: SHMÚ

Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti je v I. – V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zhoršenie v Sokolianskom potoku z III. na IV. triedu kvality a zlepšenie zo IV. na III. triedu kvality v toku Hornád v B – skupine ukazovateľov. Zhoršenie kvality toku Torysa nastalo v A – skupine ukazovateľov z III. na IV. triedu. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele:

C – skupina – N-NO_3

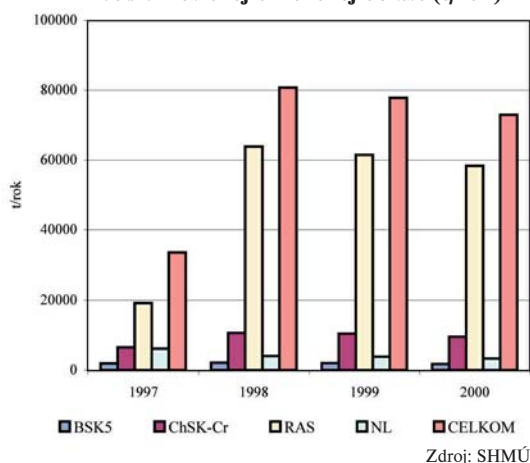
E – skupina – koliformné baktérie, termotolerantné koliformné baktérie.

Tabuľka č. 93: Kvalita povrchových vôd v Košickej ohrozenej oblasti

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Hornád	Krásna nad Hornádom	II	II	II	III	V	I
	Žďaňa	II	III	III	III	V	IV
	Hidasnémeti	III	III	IV	III	V	IV
Torysa	Košické Olšany	IV	III	III	II	V	III
Sokoliansky p.	Tornyosnémeti	III	IV	V	II	V	IV

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 86: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Košickej ohrozenej oblasti(t/rok)

Zdroj: SHMÚ

Odpadové hospodárstvo

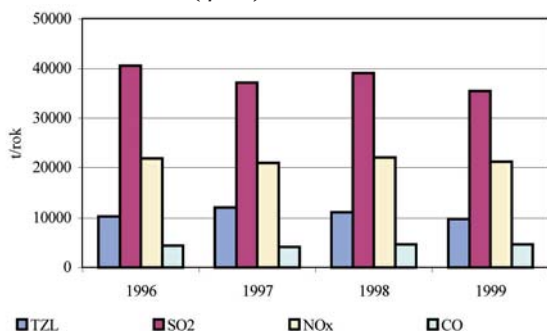
Na základe údajov RISO z celkového množstva 398 905 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 300 628 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 28 211 t, biologickým zneškodnením 12 891 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 711 135 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 136 793 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 27 424 t, biologickým zneškodnením 500 552 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.

Stredozemľská ohrozená oblasť

Znečistenie ovzdušia

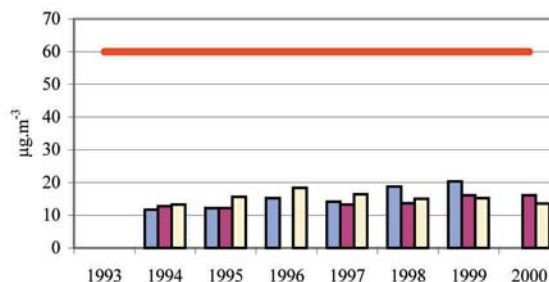
V oblasti vzhľadom na imisné limity má najväčší podiel na znečistení ovzdušia prašnosť a oxidy dusíka. Na monitorovacích staniciach v oblasti vo Vranove nad Topľou a Humennom sa úroveň znečistenia pohybovala v roku 2000 pod hodnotami imisných limitov. Pre monitorovaciu stanicu Strážske vzhľadom na počet nameraných údajov menší ako 50% sa štatistické charakteristiky znečistenia ovzdušia za rok 2000 nevyhodnocovali. V roku 1999 však nedochádzalo k prekračovaniu imisných limitov u žiadnej z monitorovaných škodlivín. Podľa indexovej klasifikácie v roku 2000 bola lokalita Humenné s miernym stupňom znečistenia ovzdušia ($IZO_r = 1,3$), lokalita Vranov nad Topľou so stredným stupňom znečistenia ($IZO_d = 1,5$) a lokalita Strážske v roku 1999 s miernym stupňom znečistenia ($IZO_d = 1,4$).

Graf č. 87: Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok z najvýznamnejších zdrojov znečistenia ovzdušia v Stredozemľskej ohrozenej oblasti (t/rok)

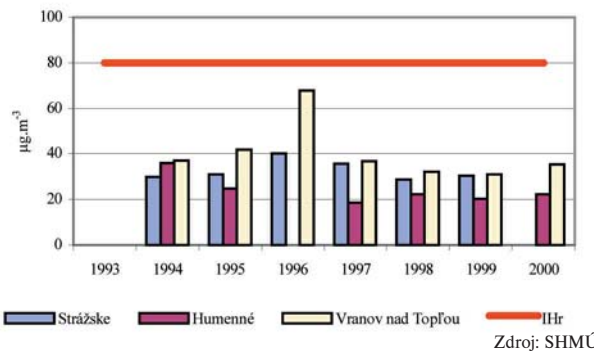
Zdroj: SHMÚ

Graf č. 88: Vývoj priemerných ročných koncentrácií SO₂ na monitorovacích staniciach v Stredozemľskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

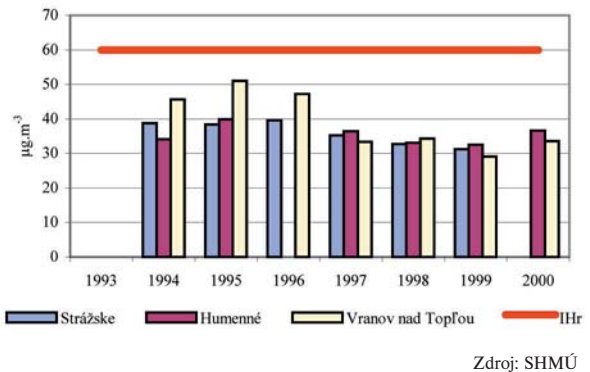

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 89: Vývoj priemerných ročných koncentrácií NO_x na monitorovacích staniciach v Strednozemplinskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Graf č. 90: Vývoj priemerných ročných koncentrácií polievateľného prachu na monitorovacích staniciach v Strednozemplinskej ohrozenej oblasti (µg.m⁻³)

Znečistenie vody

Kvalita povrchových vôd v oblasti je v I. - V. triede kvality. V porovnaní s minulým obdobím nastalo zhoršenie v toku Ondava zo IV. na V. triedu v A - skupine ukazovateľov a zlepšenie zo IV. na II. triedu v B - skupine ukazovateľov. Zhoršenie z II. na IV. triedu nastalo v toku Laborec v B - skupine ukazovateľov a v toku Topľa v A - skupine ukazovateľov. V A - skupine ukazovateľov zhoršenie o jednu triedu možno konštatovať aj v toku Tisa. Na zaradení tokov do V. triedy kvality sa podieľali ukazovatele:

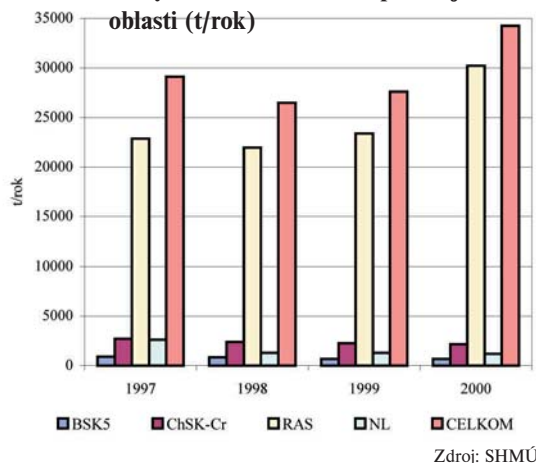
- A - skupina - O₂, BSK₅, ChSK_{Cr}, E - skupina - koliformné baktérie, termotolerantné koliformné baktérie
- B - skupina - Fe, Mn F - skupina - NEL_{uv}
- C - skupina - N-NH₄

Tabuľka č. 94: Kvalita povrchových vôd v Strednozemplinskej ohrozenej oblasti v roku 2000

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Laborec	Nad Cirochou	III	II	II	II	V	
	Petrovce	II	IV	II	III	V	IV
	Lastomír	III	II	II	III	V	III
Cirocha	Ústie	III	I	II	III	V	
Ondava	Nižný Hrušov	IV	III	III	II	V	V
	Brehov	V	II	III	III	V	IV
Topľa	Pod Vranovom	IV	II	II	III	V	IV
Trnávka - 1	Zemplínske Hradište	V	III	V	III	V	III
Tisa	Malé Trakany	V	V	II	III	V	II

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 91: Trend vo vypúšťanom znečistení do povrchových vôd v Strednozemplinskej ohrozenej oblasti (t/rok)

Zdroj: SHMÚ

Odpadové hospodárstvo

Na základe údajov RISO z celkového množstva 352 447 t zvláštnych odpadov vyprodukovaných v tejto oblasti bolo opätovne využitých 52 362 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 265 812 t, biologickým zneškodnením 23 316 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami. Z celkového množstva 52 084 t nebezpečných odpadov bolo opätovne využitých 725 t odpadov, zneškodnených formou skládkovania 23 891 t, biologickým zneškodnením 758 t a zostávajúci objem odpadov bol zneškodnený inými formami.